

Oppsummering fra styremøte i BSSSC

6. og 7. mars 2024

Møtet fant sted Gdansk, Polen med Region Pommern som vertskap.

Styremøtet ble gjennomført i kant med EDU Offshore Wind messen, som retter seg mot skoler, elever og studenter for å få flere inn i jobber i den grønne energiomstillingen. BSSSC Youth gjennomførte sin vårsamling som en del av messen og sju ungdommer fra ØstsamUng-nettverket var også med til Gdansk.

Fra Norge deltok Bjørn Rudborg, fylkespolitiker i Telemark og vara til styret i BSSSC for Østlandssamarbeidet og Ann Irene Sæternes fra Østlandssamarbeidets sekretariat.

Til sammen deltok 28 personer - i møterommet (22) og digitalt (6).

Dette var det første styremøtet under det nye formannskapet fra delstaten Schleswig-Holstein, Tyskland.

AGENDA

1. Opening of the Board meeting

Styrets medlemmer ble ønsket velkommen til Region Pommern og Gdansk av vise-marshall Leszek Bonna. Han viste til at styremøtet var koblet sammen med EDU Offshore Wind for å dele regionens lidenskap for grønn energi med hele Østersjøregionen. Region Pommern har en grønn energistrategi som nå rulles ut. Bonna reflekterte også rundt krigen i Ukraina og bonde-opprøret mot Europas grønne giv og påpekte at samarbeid – som BSSSC – er viktig for sikkerhet og utvikling i Østersjøen. Region Pommern bekreftet sin vilje til å fortsette å bidra inn i BSSSC.

Ny styreleder i BSSSC, Werner Schwarz, Minister for Agriculture, Rural Areas, European Affairs and Consumer Protection i delstaten Schleswig-Holstein takket vertskapet i Region Pommern og åpnet det første møte under formannskapet. En presentasjonsrunde ble så gjennomført. Agenda for møtet og referat fra det siste møtet i BSSSC under det polske formannskapet i Brussel i november 2023 ble godkjent.

2. Report from the EDU Offshore Wind Fair

Karolina Lipinska, Region Pommern, gav styret en oppsummerende rapport fra messen, som ble organisert for andre gang og som er innrettet mot elever og studenter for å markedsføre karrieremuligheter og utdanning innen grønn energi og teknologi.

Utdanningsopplegg knyttet til tema løper videre gjennom året og arrangørene følger opp overfor skoler og universitet. Grønn energi og teknologi promoveres spesielt mot jenter for å bidra til like muligheter for menn og kvinner. Lipinska framhevet også at regionen har etablert en offshore plattform, som er åpen for alle og der også norske selskaper er med. Plattformen arrangerer bl.a. flere business-to-business møter (B2B) både i regionen, i Polen og internasjonalt.

Vårmøtet i BSSSC Youth ble gjennomført som en del av EDU Offshore Wind og ungdommene deltok på Baltic Challenge der de i grupper skulle komme med kreative løsninger på utfordringer innen grønn energi og teknologi.

3. Update on Plans of the Chairmanship

Discussion of work plan

Generalsekretær Stefan Musiolik gikk igjennom arbeidsprogrammet for formannskapet 2024-2025. Han orienterte om samtaler med alle medlemmene i styret og deres adm. støttepersoner samt med sekretariatene for de viktigste samarbeidsorganisasjonene og Interreg Østersjøprogrammet. Til sammen er det gjennomført 12 møter. Danmark (Sjælland) er fortsatt ikke klare til å komme tilbake, men formannskapet vil holde kanalene åpne for å informere om resultater fra BSSSCs arbeid.

Annual Conference and Board Meetings 2024

Musiolik gikk videre igjennom planene for årskonferansen 2024 i Kiel. Det vil bli en middag for styret 18. september og styremøte på formiddagen 19.9. Selve årskonferansen vil være fra lunsj 19. september og ut dagen 20. september. På kvelden 19.9 vil det bli en kulturell aften med utgangspunkt i prosjektet Baltic Cultural Pearls (Interreg BSR) der Kiel er en av perlene i 2024. Arbeidet med programmet er kommet godt i gang og noen high-level innledere har allerede takket ja til å bidra. Styret takket for tidlig oppstart av programarbeidet og for godt utgangspunkt for årets konferanse. Det ble gitt innspill og synspunkter på forslaget – herunder ønske om mer fokus på klima i usikre tider, sikkerhet (forholdet til Russland spesielt), klima koblet til mat og matsikkerhet, hydrogen – koblet til havvind, matproduksjon og landbruk koblet til grønn omstilling og forurensning til vann og elver («resilient food systems»). Det ble også framhevet at ungdomsnettverket bør involveres aktivt og at de må bidra best mulig inn i programmet.

Et første utkast til konferanseresolusjon vil bli tatt opp til diskusjon i neste styremøte i slutten av mai.

Styremøter i 2024

- 28-29. mai i Cēsis, Latvia
- 18-19. september i Kiel, Tyskland
- 10.-11. desember i Brussel

Democracy and Freedom of Speech in the light of the election year 2024

Formann Werner Schwartz innledet til en runde om valg i Europa 2024 – herunder valg til Europaparlamentet i juni og utfordringer for demokratier med framvekst av høyrepopulistiske partier. Reiner Kneifel-Haverkamp orienterte om valget i Brandenburg til høsten og viste til at det høyrepopulistiske AFD er største parti med opp mot 30% på meningsmålingene. Forholdet til Russland og krigen i Ukraina påvirker opinionen. Schwartz understreket behovet for samarbeid og at organisasjoner som BSSSC må fortsette å jobbe aktivt for å fremme demokratiske verdier og åpen dialog.

4. Short reports from other BSR organizations

CBSS

Director General, Grzegorz Poznanski and Deputy Director Gustav Lindström informerte fra Østersjørådets arbeid. Finland har formannskapet nå og deres prioriteringer ble presentert – herunder sikkerhet, styrke demokratiet gjennom ungdomsmedvirkning og fremme grønne maritime korridorer. Utenriksministermøtet i Østersjørådet finner sted i Finland i juni og ungdomsmøtet (Youth Ministerial) er i mai. Estland overtar formannskapet for 2024/2025. Det nye ungdomsforumet og prosjektet Baltic Cultural Pearls ble spesielt nevnt.

BSPC

Secretary General, Bodo Bahr orienterte fra arbeidet i det parlamentariske Østersjø-samarbeidet. Danmark har formannskapet og den årlige konferansen finner sted i august i Danmark. Bahr understreket behovet for fortsatt å stå sammen mot Russlands aggresjon og å støtte Ukraina. Han påpekte også at NATO-medlemskapet til Sverige og Finland er viktig for samarbeidet i Østersjøen. Samarbeid er viktig for å møte kreftene fra ytre høyre og valgåret 2024 vil ha stor betydning for demokratiet og veien videre i klima og miljøarbeidet, sa Bahr. Sikkerhet er et tema som vil få stadig større betydning – herunder energisikkerhet, bærekraftig bruk av havene (Østersjøen) og forsvar. BSPC sitt ungdomsmøte finner sted i kant med konferansen i august og tema er en sikker og bærekraftig framtid i Østersjøregionen. Styret i BSPC har gjennomført en studietur til Øst-Finnmark ved grensen til Russland og ble orientert om status for forsvar og sikkerhet i dette området.

CPMR Baltic Sea Commission

Executive Secretary, Lucille Ehrhart hilste styret i BSSSC fra presidenten i CPMRs Østersjøkommisjon og informerte om aktivitetene i BSC. Årskonferansen skal være i Kotka, Finland i mai med fokus på sikkerhet innen transport, energi og maritim. De jobber aktivt med arktiske spørsmål i Østersjøsammenheng og skal gjennomføre et seminar i slutten av april. Ett policy papir om hydrogen er utarbeidet og sendt til EU. Innspill til neste generasjon regionalpolitikk i EU er også på dagsorden. Her spilles det inn via CPMR sentralt (felles).

Styret takket for rapportene og ser det som fortsatt viktig å ha nær kontakt mellom organisasjonene av ulike myndighetsnivåer i Østersjøregionen.

5. Short updates from rapporteurs & expert groups

Innledningsvis ble det informert om et felles koordineringsmøte mellom sekretariat og formannskap i ulike Østersjøorganisasjoner i forkant av styremøtet. Det var deltakelse fra CBSS, BSSC, BSC-CPMR, UBC (Union of Baltic Cities) og Baltic Strategy Point for Østersjøstrategien (EUSBSR). BSSSC formannskapet var initiativtaker og ledet møtet. Det var bred enighet om at dette var verdifullt og vil bli fulgt opp med jevnlig mellomrom.

BSSSCs innspill til Østersjørådets framtid (jf. behandling i styremøte i Turku i februar 2023) la grunnlag for initiativet om etablere faste felles koordineringsmøter mellom Østersjøorganisasjonene. I saken fra februar 2023 ble det også tatt til orde for å re-etablere møtene på stats- og regjeringssjef nivå (summit). Disse ble stoppet i 2014 etter Russlands annektering av Krim. BSSSC, UBC og BSC-CPMR ønsker å utvikle et felles innspill til Østersjørådet i saken og sende det til CBSS troikaen. Flernivåstyring (multilevel Governance) er viktig med utgangspunkt i dagens utfordringer – inkl. klima og sikkerhet. Det ble også diskutert å ha et felles arrangement i Brussel med bl.a. nye medlemmer fra EU-parlamentet – Baltic Week/Days, der alle organisasjonene kan ha sine egne møter og felles tematiske arrangementer for å bring budskap fra Østersjøen til Brussel. Her vil det være naturlig å koble på regionskontorene gjennom revitalisering av samarbeidet i Informal Baltic Sea Group.

Cohesion Policy

Reiner Kneifel-Haverkamp, Brandenburg orienterte om status for arbeidet mot ny regionalpolitikk i EU. Highlevel-gruppa har levert sin rapport og prosessen fortsetter gjennom 2024. EUs nye instrument Recovery and Resilience facility (RRF) er en konkurrent til regionalpolitikken - der landene selv har ansvar. Re-nasjonalisering av regionalpolitikken er en trussel. Det viktigste med regionalpolitikken er at den er desentralisering og at regionene selv er med og identifiserer utfordringene og utarbeider programmene. BSSSCs ad hoc gruppe for Cohesion Policy er re-etablert og et forslag til policy papir fra BSSSC som innspill i den pågående prosessen vil bli lagt fram for vedtak i møtet i mai i Cecis. Betydningen av Interreg vil bli løftet fram i dokumentet.

Culture

Kaarina Williams, Schleswig - Holstein framhevet behovet for å lobbe for kultur inn mot neste programperiode 2028-2035. Det er krevende å finne midler til samarbeidsprosjekt på kulturfeltet i Østersjøregionen. Kreativt Europa ønsker ikke å tildele midler til et geografisk område – men vil ha partnerskap på tvers. Dette gjør det krevende å følge opp Østersjøstrategiens intensjoner på kulturfeltet.

Williams tok også opp hvordan vi kan sikre en bærekraftig utvikling av prosjektet Baltic Cultural Pearls når prosjektmidlene blir borte. Hvordan finansiere fortsettelsen? Her trengs støtte fra alle politiske nivåer. Vi må gjøre perlene synlige og få dem til å skinne, sa Williams. Utlysning for nye byer/regioner som perler i 2025 er åpen for søkere.

Policy Area (PA) kultur planlegger en konferanse for alle kultur-prosjektene i Østersjøen i november i Gdansk.

Sustainable Transport

Jon Halvard Eide, Agder County Council presenterte et notat for hvordan BSSSC bør jobbe framover innenfor tema transport. Han tok til orde for å etablere et nettverk av transport-eksperter som kunne bidra inn i arbeidet. Notatet er bredt anlagt og BSSSC må prioritere hvor det gir størst merverdi av å samarbeide. Det vil også være naturlig å knytte seg opp til eksisterende nettverk som Scandria Alliance og STRING. Mobilitet i distriktene med lav befolkning er et viktig tema for Latvia. Natt-tog mellom de store byene og infrastruktur for alternative drivstoff ble også nevnt som områder for lobbyarbeid. Hydrogen koblet til transport bør også vurderes.

Maritime policy

Janne Tamminen, Helsinki Uusimaa Region informerte om at European Maritime Days i år finner sted 30. – 31. mai i Svendborg i Danmark (en av de baltiske kulturperlene 2024) Han viste også til FNs resolusjon om å styrke biodiversiteten i hav og vann – et initiativ fra EU. HELCOM markerer 50 års jubileum med ministermøte i Riga 24. – 25. april. HELCOM har utfordringer knyttet til russisk medlemskap. De kan ikke foreta vedtak uten at Russland involveres på en eller annen måte. Møtene er nå uformelle i og med at Russland ikke får møte. Adm. kontakt via epost for å få russisk godkjenning av vedtak gjennomføres ved behov. Tamminen nevnte også spesielt prosjektet Clean Baltic – der en samler inn data for status i havet. Kulturminnevern (underwater cultural heritage) trekkes inn i arbeidet.

Stefan Musiolik løftet fram dumpet ammunisjon i Østersjøen og viste til samarbeid mellom BSSSC, HELCOM og CBSS. Det vil bli et formøte om dette i Kiel i kant med årskonferansen i september.

Innovation Transfer Group

Inese Suija-Markova, Vidzeme Region informerte fra de siste tematiske webinarne i innovasjonsgruppa. I januar var Policy Area koordinator for innovasjon i Østersjøstrategien, Esa Kokkonen, gjest og i mars snakket en representant fra EU-kommisjonen om «innovation vallies» konseptet. Neste tema vil være innovasjon i offentlig sektor. Det er utfordrende å få med bedrifter i EU-prosjekt pga. for mye byråkrati forbundet med gjennomføring.

Styret ble oppfordret til å spille inn tema for webinarne til innovasjonsgruppa og følgende innspill ble gitt i møtet: Digital learning Campus i Kiel, Hamburg sitt transportsystem, EU Innovation group og Baltic Sea Region Smart spesialiseringsnettverk koordinert av region Västerbotten.

Cooperation with Ukraine

Bartłomiej Toszek, Westpomeranian Region orienterte om at det nå er spørsmål ute for å fortsette med webinarne for administrative representanter i Ukraina. Odessa-regionen er positive, men det mangler svar fra de andre regionene.

Det er viktig at det er ukrainerne selv som setter dagsorden og velger de tema som de ønsker input på. Toszek avventer informasjon om behov før eksperter velges ut til nye webinarer.

Det ble også nevnt muligheter for å koble ukrainske aktører på eksisterende prosjekt i Østersjøsam arbeidet gjennom midler fra Swedish Institute og at Ukraina er med i Interreg Europaprogrammet som partnerland.

Offshore Windenergy

Karolina Lipinska, Pomeranian Region er nyoppnevnt rapportør for havvind i BSSSC. Hun orienterte om arbeidet de har gjort for å kartlegge egnede områder for havvind i de tre baltiske landene og Polen. Det jobbes nå med et notat for å intensivere arbeidet med utbygging av havvind i Østersjøen. Det er i følge Lipinska for mye prat og for lite konkrete resultater. Hun understreket at det er stort behov for en mer gjennomgripende samarbeid på tvers av land/regioner for å utnytte og utvikle dette potensialet – og der næringslivet også må trekkes inn.

6. Reports from BSR strategies, funding programmes

EUSBSR Strategy

Marlene Riedel, Baltic Sea Strategy Point (BSP) rapporterte om siste nytt fra Østersjøstrategien. Neste årlige forum er i Visby på Gotland (SE) 28-31. oktober. Prosessen med å oppdatere handlingsplanen starter høsten 2024 og en tar sikte på endelig godkjenning av ny handlingsplan tidlig 2026.

BSSSC ble oppfordret til å delta aktivt med et bidrag i programmet for forumet på Gotland. Ann Irene Sæternes ble forespurt om å lede arbeidet med forberedelse og gjennomføring av dette. Søknad om å delta med et seminar eller paneldebatt er satt til 5. april. Tema bør knyttes til governance og bedre involvering av kommuner og regioner i arbeidet med revisjon av handlingsplanen.

Interreg Baltic Sea Region Programme

Ann Irene Sæternes, Eastern Norway County Network informerte om det pågående arbeidet i Interreg Østersjøprogrammet. Tredje utlysning er pågående med frist 21. juni. Det pågår også en høring der alle interessenter oppfordres til å bidra inn i utviklingen av neste generasjon Interreg-program. BSSSC som politisk nettverk bør også besvare denne. I tillegg bør hver region som er aktive i Østersjøsam arbeidet sende inn sine bidrag. Fristen er å svare er 31. mai (utvidet fra 30. april). Overvåkingsskomiteens medlemmer møtes i København 19. mars for å drøfte prosjekt-plattformer og utlysning for dette samt neste programperiode. Prosjektplattformene vil kunne være nyttige også for BSSSC – gjennom deltakelse som assosiert partner. Utlysningen vil komme i juni og søkefristen vil være mot slutten av året 2024.

Report from Brussels Antenna

Brigitte Köhnlein, Hanse Office in Brussels viste til valget til europaparlamentet i juni og at alle pågående lovprosesser i EU må avsluttes innen slutten av mars – ellers må de vente til etter valget og oppnevning av ny EU-kommisjon til høsten. Den grønne given har hatt stort momentum og er kommet langt. Klar for 55 pakken er stort sett på plass. Bevaring av natur og biodiversitet er det mest kontroversielle temaet nå og forslagene som legges fram for votering er utvannet. Protestene til bøndene påvirker. I neste periode forventes det at den grønne given skal gå fra lovgivning og over i gjennomføring. Sammensetning av nytt europaparlament blir viktig for veien videre. Sentrale tema vil være europeisk konkurransedyktighet, industriutvikling og sikkerhet.

7. Youth involvement

Orientering v/Christopher Lucht, BSSSC Youth Coordinator, Elias Arndt BSSSC Youth Board Member and Andreas Schoop, Baltic Sea Youth Forum (tidligere styremedlem)

Rapport ble gitt var vårmøtet i BSSSC Youth og deltakelsen på EDU Offshore Wind – inkl. Baltic Challenge. Lucht og ungdomsmedlemmene i styret jobber med økt deltakelse fra alle landene i BSSSC-samarbeidet. Styrets medlemmer ble igjen oppfordret til å bidra. Lucht informerte styret om at BSSSC er med i arbeidet med en ny søknad til Interreg Østersjøprogrammet for økt og bedre ungdomsmedvirkning. Prosjektet er et samarbeid med Baltic Sea Youth Forum (CBSS). Søknaden i runde 2 ble avslått. Lucht opplyste også om at vertskap for vårmøtet i 2025 er åpent for søknader 😊 BSSSC Youth jobber (sammen med Baltic Sea Youth Forum) med ett policy notat om valget til europaparlamentet i juni 2024.

Det legges opp til bedre involvering av ungdomsrepresentanter i planlegging av høstmøtet i Rendsburg i forkant av årskonferansen i Kiel i september. Ungdommene ønsker også å bli involvert i planlegging og gjennomføring av selve årskonferansen. Elias Arndt påpekte behovet for at deltakelse i ungdomsnettverket bør ha en viss kontinuitet over tid. Dette vil etter hans mening være viktig for interessen for å påta seg rollen som styremedlem på vegne av ungdomsnettverket.

Andreas Schoop informerte om neste runde med valg til Baltic Sea Youth Forum. Ungdom kan søke nå og valg gjøres i slutten av april. Ungdomsforumet skal evalueres etter ett år. Breder deltakelse er ønsket. Det er behov for mer midler til å finansiere reiser og fysiske møter i forumet. Det er også ønske om trainee muligheter for ungdommer og mentorer. BSSSC ble oppfordret til å bidra til å utvikle og styrke forumets arbeid. Interreg-søknaden er et forsøk på å få midler til å gjøre mer.

Det er også åpent for å søke om å bli deltaker på ungdoms-ministermøtet i Østersjørådet i mai og til BSPC ungdomssamling i august. *(MERK! Østlandssamarbeidets sekretariat distribuerer informasjon om dette løpende til ØstsamUng og til ungdomskoordinatorerne i fylkeskommunene.)*

8. Upcoming events and important topics

Inese Suija-Marakova ønsket styret velkommen til neste møte i Cecis, Latvia på vegne av Vidzeme regionen. Møtet finner sted fra lunsj til lunsj 28 og 29. mai og Suija-Marakova redegjorde for planlegging og forberedelser samt forslag til program. Alle ble oppfordret til å booke hotell tidlig i og med at turistsesongen er i gang og det er knapphet på hotellrom i Cecis. Selve møtet vil finne sted i det nylig åpnete Space Education Centre.

Møtet ble avsluttet med felles lunsj.

